

חצר¹ השותפין חייב בה על השן ועל הרגל – A courtyard held in partnership; there is a liability for שן and רגל for either partner

Overview

The גמרא cites a מחלוקת between רב חסדא who maintains that שן ורגל are חייב in a חצר השותפין² and אלעזר ר' who maintains that they are פטור. Later the גמרא is going to discuss (and differentiate) between two types of חצר השותפין. There is a חצר השותפין for פירות only, but neither partner has the right to bring his oxen in the חצר (in this case there is more reason to hold the מזיק liable); and there is a חצר השותפין where both partners can bring in their פירות and their שוורים (in this case there is less reason to hold the מזיק liable). It is not clear in which type of חצר השותפין ר"ה and ר"א argue (according to the initial understanding of the גמרא). Our תוספות addresses this issue.

במיוחד לפירות ולא לשוורים פליגי –

They (רב חסדא ור' אלעזר) argue concerning a חצר השותפין which was designated for storing produce, but not for oxen. Both partners had permission to use the חצר to store פירות, but were mutually not permitted to bring (their) oxen into this חצר.

כדמוכח בסוף הסוגיא³ דפליגי בקושיא דרבי זירא ובפירוקא דאביי –

As is evident in the end of סוגיא that ר"ה and ר"א argue in the same manner as the challenge of ר' זירא and the resolution of אביי.⁴

ולפי זה היה יכול רב חסדא לפרש המשנה כמו שמפרש ר' אלעזר –

And according to this (that ר"ה maintains that there is a חיוב only if it is משנה as ר"א could have interpreted the משנה as ר"א interprets it (that there is no חיוב by a חצר השותפין) -

ויפרש רשות הניזק והמזיק במיוחדת לפירות ולשוורים דמודה רב חסדא דפטור –

And ר"ה would interpret the phrase רשות הניזק והמזיק of our משנה to be discussing a רשות which is set aside for both פירות and שוורים (for both partners), for in that situation (even) ר"ה admits that the מזיק is פטור, since it is not a שדה אחר at all.

וגרסינן לקמן⁵ אמר לך רבי אלעזר ותסברא מתניתין מי לא פליגי –

And our texts read later in the גמרא, ר"א will say; and do you think that the ברייתות do not argue?!⁶

¹ It is (highly) recommended that the entire סוגיא (until [יד,א]) be studied first.

² The case is where one of the חצר השותפין damaged his partner in this חצר through שו"ר.

³ לקמן יד,א.

⁴ ר' זירא asked how can רב יוסף maintain that by a חצר המיוחדת לשניהם לפירות there is a חיוב of שן; it should not be considered a שדה אחר, since the מזיק has permission to place his פירות in this חצר. To which אביי replied that since the מזיק has no permission for his ox to be in the חצר, therefore (in reference to the ox) it is considered a שדה אחר. Similarly רב חסדא follows the opinion of אביי and ר"א follows the opinion of ר"ה.

⁵ יד,א.

⁷ offers an alternate view:

ומיהו לספרים דגרסי לקמן ותסברא מתניתין מי פליגי –

However according to the text that read; ‘and do you think that the **argue?!’**

ובסוף גרסי אלא כי תניא ההיא וכל זה מדברי רבי אלעזר –

And at the end (after the conflicting ברייתא was cited) the text reads: ‘but rather we must say; when was that ברייתא taught, etc.’ And all of this (citing the conflicting ברייתא and resolving the conflict), is the statement of ר"א –

וצריך לומר דפליגי במיוחדת לפירות ולשוורים –

And therefore (if we follow this last גירסא) it will be necessary to say that **argue by** a חצר which is ⁸ ולשוורים –

והכי פירושא ותסברא מי פליגי והתניא כולי אלא ודאי לא פליגי וכי קתני כולי –

And this is the explanation (of s'א"ר response to the question from the ברייתא of יוסף); ‘and do you think that there is an argument! But we learnt, etc. (that a חצר השותפין is פטור); but rather we must assume that the two ברייתות do not argue, and when it is taught (in one ברייתא that he is פטור it is in a case of מיוחדת לפירות ולשוורים) etc.

ולפי גירסא זו לא יהיה תחילת הסוגיא כמו במסקנא –

And according to this גירסא the beginning of this סוגיא will not be the same as the conclusion, which is –

דפליגי בקושיא דרבי זירא ובפירוקא דאביי:

that **argue** similarly to the **קושיא דר' זירא ובפירוקא דאביי** (which is in a case of מיוחדת לשניהם), however the מחלוקת is by בתחלת הסוגיא ולא לשוורים

Summary

If we are later גורס then we can maintain that the (initial) חצר המיוחדת לפירות ולא לשוורים (as it seems between ר"א and ר"ח) is by a פטור בחצר השותפין (מסקנא). If however the גירסא is דפליגי then the מחלוקת (initially) is במיוחדת לפירות ולשוורים.

Thinking it over

⁶ The גמרא challenged ר"א from a ברייתא cited by רב יוסף which states clearly that חצר השותפין is חייב. To which ר"א responded that there is another ברייתא that argues with the ברייתא of ר"י and maintains that ר"ח is פטור בחצר השותפין (and ר"א will follow the latter ברייתא). The גמרא then reconciled the two ברייתות (the פטור is if it is לשוורים, and the חייב is if it is מיוחדת לפירות ולשוורים). The גמרא subsequently concludes that ר"א and ר"ח are arguing in a case of מיוחדת לשניהם, whether it is considered a שדה אחר or ר"ז. This is what Tosfos maintained initially. See ‘Appendix’.

⁷ According to this (alternate) view it will be understood why ר"ח could not have interpreted the משנה as ר"א does (for according to this גירסא the מחלוקת between ר"א and ר"ח is by a פטור בחצר המיוחדת לפירות ולשוורים).

⁸ ר"א reconciles the ברייתות, inferring that he is discussing a case of מיוחדת לשניהם and that is why it is פטור. See ‘Appendix’. See (also) ‘Thinking it over’.

According to the ספרים דגרסי, that the מחלוקת between ר"ה ור"א is בחצר? שו"ר חיוב?!, what is the reason of ר"ה that there is a חיוב for שו"ר? Seemingly it is not a שדה אחר!⁹

Appendix

There are two ברייתות; the ברייתא of ר"י which maintains חצר השותפין is חייב for שו"ר (this [seemingly] contradicts ר"א and supports ר"ה) and the ברייתא of רשב"א which states that שו"ר is פטור בחצר השותפין.

If the גירסא (to explain the view of ר"ה) is לא פליגי (inferring that the ברייתא of ר"ה follows the view of the ברייתא of רשב"א),¹⁰ Since according to this גירסא there is no reconciliation of the ברייתות,¹¹ it is assumed that the ברייתא of ר"י (which argues on the ברייתא of רשב"א), is (also) discussing חצר which is לשוורים ולא מיוחד, and agrees with the שיטה of ר"ה (for if it is מיוחד for both, it is unreasonable to assume that there would be a חיוב for שו"ר). According to this גירסא (even) the initial understanding of the מחלוקת between ר"ה ור"א is by חצר המיוחד (even) ר"ה would agree that it is [and by a מיוחד לשניהם] לפירות ולא לשוורים [פטור].

If however the גירסא is דפליגי¹² (and ר"א is resolving the difference between the ברייתות), then the inference is that the two ברייתות are reconcilable (the מיוחד לשניהם by פטור, and the חיוב by לשוורים), we will therefore have to assume that ר"א who maintains פטור is discussing מיוחד (חייב [of ר"י] claims that he is חייב). (for if it is not מיוחד לשוורים, the ברייתא [of ר"י] only, but by מיוחד לפירות everyone would agree that he is חייב. The גמרא of the מסקנא however is that the מחלוקת is by מיוחד לפירות ולא לשוורים; not how we originally thought.

⁹ See סוכ"ד.

¹⁰ This ברייתא maintains that one is always פטור by חצר השותפין even if it is לשוורים ולא מיוחד (otherwise there is no [need to assume a] מחלוקת between the ברייתות [for they can be reconciled]). ר"א will not agree to the subsequent resolution (of the ברייתות) that the ברייתא of רשב"א is only by חצר המיוחד (as is the view of ר"ה), but he will rather maintain that even by חצר המיוחד לפירות ולא לשוורים there is no חיוב (as is the view of ר"ה). [It will be ר"ה who agrees to the resolution.]

¹¹ The תרצן did not appreciate any difference whether it is מיוחד לשניהם or מיוחד only for פירות; according to ר"א there is never a חיוב.

¹² ר"א is answering that there is no difficulty from the ברייתא of ר"י (since that is discussing לפירות רק מיוחד) for ר"א is discussing the same case as the ברייתא דרשב"א where it is מיוחד לשניהם.